

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 listopada 2018 r. M. R. i F. S. wnieśli przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W. (poprzednio (...) Spółce Akcyjnej w W.) o zapłatę solidarnie na ich rzecz kwoty 1204,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 27 maja 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Powodowie na podstawie umowy cesji wierzytelności zawartej z poszkodowanym zdarzeniem drogowym, którego sprawca objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie ważnej polisy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej z pozwanym, niniejszym pozwem dochodzili dopłaty do odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

Nakazem zapłaty z dnia 15 listopada 2018 r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana wniosła sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana podniosła zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powodowej, zakwestionowała żądanie powodów, wskazując na ofertę najmu złożoną poszkodowanemu, z której poszkodowany nie skorzystał. Zarzuciła, że zastosowana przez powodów dobową stawką najmu została znacznie zawyżona. Podniosła, że zweryfikowała stawkę ostatecznie do kwoty 215 zł netto.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 9 stycznia 2018 r. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki N. (...) nr rej. (...), należący do P.P.H.U. (...) spółki z o.o. w P.. Sprawca zdarzenia posiadał ważną polisę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych wykupioną w (...) Spółce Akcyjnej w W. (obecnie (...) spółka akcyjna V. (...) w W.).

Samochodem w dniu zdarzenia poruszał się P. J., pracownik P.P.H.U. (...) spółki z o.o. w P., który telefonicznie zgłosił szkodę w dniu zdarzenia ubezpieczycielowi sprawcy. W trakcie tej rozmowy P. J. zgłosił ubezpieczycielowi potrzebę zorganizowania pojazdu zastępczego za pośrednictwem ubezpieczyciela. Konsultant pozwanej wskazał, że to przedstawiciel ubezpieczyciela skontaktuje się z poszkodowanym i przedstawi ofertę pojazdu samochodu zastępczego.

Dnia 10 stycznia 2018 r. odbyły się oględziny uszkodzonego pojazdu z udziałem przedstawiciela pozwanej. Pozwane towarzystwo nie skontaktowało się z poszkodowanym z ofertą pojazdu zastępczego.

Poszkodowany zwrócił się do powodów o pomoc w zorganizowaniu pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego N..

Dowód:

- dokumenty w aktach szkody płyta CD k.51,
- nagranie zgłoszenia szkody, płyta CD k. 51;
- oświadczenie poszkodowanego k.12,
- upoważnienie k. 11;
- zeznania świadka P. J. k.72-75.

P. J. w nieznanymi okolicznościach podpisał druk z przykładowymi cennikami stawek dobowych najmu akceptowanych przez ubezpieczyciela. Egzemplarz tego pisma nie został przekazany poszkodowanej.

Dowód:

- pismo – fragment – k. 45;
- zeznania świadka P. J. k.72-75.

Dnia 6 marca 2018 r. poszkodowany zawarł z powodami umowę najmu pojazdu zastępczego marki R. (...) nr rej. (...), przy dobowej stawce najmu wynoszącej 350 zł netto.

Dowód:

- akta szkody, płyta CD k. 51;
- umowa najmu k. 14;
- oświadczenie k. 13;
- zeznania świadka P. J. k.72-75.

Dnia 15 marca 2018 r. poszkodowany po zakończeniu naprawy zwrócił powodom wynajęty pojazd zastępczy, oświadczając jednocześnie o konieczności najmu pojazdu zastępczego w celach prowadzenia działalności gospodarczej. Naprawiony pojazd po naprawie wymagał jeszcze oklejania, co zajęło kolejne dwa dni, w którym to czasie auto nie mogło być użytkowane.

Dowód:

- potwierdzenie zwrotu pojazdu k. 15;
- oświadczenie poszkodowanego k. 13;
- harmonogram naprawy pojazdu k.17,
- zeznania świadka P. J. k.72-75.

Dnia 15 marca 2018 r. powodowie wystawili na rzecz poszkodowanego fakturę VAT nr (...) na kwotę 3444 zł brutto tytułem najmu pojazdu zastępczego przez okres 8 dni, przy dobowej stawce najmu wynoszącej 350 zł netto.

W dniu 23 kwietnia 2018 poszkodowany zawarł z powodami umowę cesji wierzytelności, na podstawie której zbył na rzecz powodów przysługującą mu wierzytelność z tytułu faktury wystawionej za najem pojazdu zastępczego w stosunku do pozwanej.

Dowód:

- faktura VAT nr (...) k. 16;
- pismo powodów z dnia 26.04.2018 r. k.18,
- umowa cesji wierzytelności k.30;
- zestawienie k.23-29,
- zeznania świadka P. J. k.72-75,

Decyzją z dnia 14 maja 2018 r. ubezpieczyciel sprawcy szkody przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 1159,60 zł tytułem zwrotu kosztów pojazdu zastępczego.

Dowód:

- decyzja z dnia 14.05.2018 r. k.19;
- wydruk cenników k. 46-50,

Pismem z dnia 7 czerwca 2018 r. powodowie wezwali ubezpieczyciela sprawcy szkody do zapłaty kwoty 1963 zł w terminie 7 dni.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty k.20-21 ;
- dowód nadania i doręczenia k. 20;
- wydruk cenników k. 25-31.

Decyzją z dnia 26 czerwca 2018 r. ubezpieczyciel dokonał dopłaty do odszkodowania w kwocie 758,20 zł. Pozwana zapłaciła za 8 dni przyjmując stawkę najmu pojazdu zastępczego 215 zł netto za dobę.

Dowód:

- decyzja z dnia 26.06.2018r. k. 22.

Łączny, urealniony czas trwania właściwej naprawy pojazdu wynosił 8 dni roboczych.

Stawki za wynajem 7-osobowego samochodu osobowego zbliżonego do samochodu uszkodzonego marki N. (...), czyli lekkiego pojazdu typu (...), dla jednego dnia wynajmu pojazdu odpowiadającego pojazdowi uszkodzonemu i wynajmowanemu w opcji bez limitu kilometrów, przy uwzględnieniu pełnego zakresu ubezpieczenia OC/AC/NW oraz z wykupionym udziałem własnym w szkodach na okres 5-15 dni, gdyż taki był bezsporny czas trwania wynajmu, przy zniesionym udziale własnym w szkodach zawierały się ówczesnie w opcji bez limitu kilometrów w przedziale 205-295 zł netto za dobę; przeciętnie 239 zł/dobę netto.

Stawki na rynku (...) za dobę wynajmu pojazdu zastępczego w klasie samochodów odpowiadających marce wynajętego samochodu marki R. (...), czyli samochodów typu (...) ze zniesionym udziałem własnym w szkodach i w opcji bez limitu kilometrów zawierały się ówczesnie w przedziale 249- 339 zł netto, przeciętnie około 293 zł netto za dobę.

Stawka zastosowana przez powodów wynosząca 350 zł netto była wyższa od stawek stosowanych ówczesnie przy wynajmie pojazdów podobnych do uszkodzonego, przewyższając ich zakres o 19%, a stawkę przeciętną o 46%. Stawka ta była nawet wyższa, choć nieznacznie, od stosowanych ówczesnie stawek wynajmu pojazdów podobnych do wynajętego przez powodów samochodu R. (...).

Wykaz podany przez S. wykorzystałem w swojej opinii. Wskazałem, że wynajęte auto jest trochę wyższej klasy niż uszkodzony samochód, ale mieści tę samą ilość osób w środku. Samochód wynajęty ma delikatnie większy gabaryt, ale funkcjonalnie jest bardzo podobny do auta uszkodzonego. N. (...) i (...) różnią się gabarytem 200- mniejszy, 300- większy, ale nieznacznie.

Uszkodzony N. (...) jest 7-osobowym lekkim pojazdem typu (...), zbudowanym na podwoziu aut z segmentu B. Wynajęty R. (...) jest dużym (...)em i zalicza się do klasy wyżej - segment E. Modelem bliźniaczym jest N. (...). Funkcjonalność aut wynajętego i uszkodzonego jest podobna. Jest bardzo mała podaż aut o identycznych parametrach co uszkodzone. Tego typu auta co uszkodzone praktycznie nie występują na lokalnym rynku wypożyczalni aut.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego W. S. k. 83-95,

- ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego W. S. k.146-147.

Stan faktyczny w zakresie, w jakim nie był bezsporny, Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów, w tym zapisu nagrania rozmowy telefonicznej na płycie CD oraz akt szkody zapisanych na płycie CD oraz zeznań P. J.. Strony nie kwestionowały autentyczności złożonych w sprawie dokumentów, wyciągając jedynie częściowo odmienne wnioski. Sąd jako szczerze i prawdziwie ocenił zeznania przesłuchanego w sprawie świadka. Jako wiarygodne Sąd przyjął zeznania P. J., iż ubezpieczyciel nie skontaktował się z poszkodowanym z ofertą zorganizowania za swoim pośrednictwem pojazdu zastępczego, przy czym P. J. nie był w stanie stwierdzić, kiedy i w jakich okolicznościach podpisał druk z przykładowymi cennikami stawek dobowych najmu akceptowanych przez ubezpieczyciela (k. 45). Również z akt szkody zapisanych na płycie CD nie wynika, kiedy i w jaki sposób przekazano przedmiotową informację oraz w jaki sposób ubezpieczyciel uzyskał podpis ww. pracownika poszkodowanego, albowiem przedmiotowy skan jednej strony informacji ubezpieczyciela znajduje się w folderze „dokumenty luźne”. Nie wiadomo w szczególności, czy został on przesłany w formie korespondencji elektronicznej. Zwraca uwagę, że strona pozwana złożyła jedynie fragment informacji w formie zeskanowanej, przez co jej twierdzenia o złożeniu oferty najmu poszkodowanemu w dacie 10 stycznia 2018 r. są nieweryfikowalne. Sąd w całości dał wiarę świadkowi, że poszkodowany nie dysponował egzemplarzem tego pisma, gdyż nie został on przekazany poszkodowanej. Zwraca przy tym uwagę, zeskanowany fragment pisma jak na k. 45 posiada odmienną treść, aniżeli druk informacji jak na k. 44 – 45 v, m.in. zachodzą rozbieżności w zakresie akceptowanych stawek. Powyższe stawia pod znakiem zapytania, która i w jakiej formie informacja w przedmiocie najmu pojazdu zastępczego miała być przekazana poszkodowanemu.

Sąd bazował także na pisemnej opinii biegłego sądowego, przyjęta przez biegłego metodologia wyceny nie budziła zastrzeżeń sądu i została w sposób przekonujący wyjaśniona. Zgodnie z tą opinią stawka dobowo wynajętego auta przekraczała ówczesne średnie stawki na rynku lokalnym, zarówno dla aut z segmentu D, jak i E. Ponadto biegły w ustnej opinii uzupełniającej ustosunkował się do zarzutów strony powodowej szczegółowo wyjaśniając wątpliwości w zakresie różnic klas obu pojazdów, sprecyzował, że auto wynajęte było jedynie o klasę wyższe od uszkodzonego (na co wskazuje również okoliczność, że bliźniaczym modelem wynajętego R. (...) jest N. (...), a uszkodzony był N. (...)). Biegły podtrzymał swoje wnioski z opinii głównej, również w zakresie niezwykle małej podaży aut typu (...) w wypożyczalniach na lokalnym rynku, przez co tego rodzaju auta są praktycznie niedostępne do wynajmu. Pozwane towarzystwo ubezpieczeń nie zakwestionowało opinii, ani wniosków z nich płynących.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało w przeważającej części na uwzględnienie.

Jego podstawę prawną stanowi przepis art. 822 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2). Zgodnie natomiast z § 4 art. 822 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Kwestionowana przez stronę pozwaną w toku niniejszego procesu legitymacja czynna powodów, choć nie była przedmiotem sporu podczas postępowania likwidacyjnego przez ubezpieczyciela poszkodowanego, wynikała z przywołanego wyżej art. 822 § 4 k.c. oraz przelewu wierzytelności z tytułu odszkodowania, przysługującemu P.P.H.U. (...) spółki z o.o. w P. (art. 509 k.c.). Sąd podziela argumentację prawną wyrażoną w wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy z dnia 23 maja 2019 r., sygnatura akt VIII Ga 94/19. Zgodnie z nim „oczywistym jest, że umowy przelewu zawierane z podmiotami świadczącymi jednocześnie usługi w zakresie najmu

pojazdów zastępczych mają na celu umożliwienie dochodzenia przez wynajmującego roszczeń wobec ubezpieczycieli z pominięciem poszkodowanego.” W niniejszej sprawie nie zachodzą również podstawy do uznania umowy przelewu za nieważną, w szczególności brak jest naruszenia normy wynikającej z art. 510 § 2 k.c. Dlatego zarzut pozwanej w tym przedmiocie jest niezasadny.

Dla przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczyciela konieczne jest zaistnienie przesłanek odpowiedzialności, a więc zdarzenia, z którym umowa wiąże obowiązek odszkodowawczy, powstania szkody oraz związku przyczynowego między zdarzeniem sprawczym a faktem, z którego szkoda wynika, przy czym zgodnie z art. 361 k.c. powinien to być adekwatny związek przyczynowy. W rozpoznawanej sprawie niesporny był fakt zawarcia przez sprawcę zdarzenia umowy ubezpieczenia OC z pozwanym i zaistnienie powodującego szkodę zdarzenia, za które odpowiadała osoba ubezpieczona. Strona pozwana zakwestionowała roszczenie powodów co do wysokości, zarzucając, iż poszkodowany nie skorzystał z oferty zorganizowania pojazdu zastępczego przez ubezpieczyciela. Kwestia zastosowanych stawek najmu jest przedmiotem wielu wypowiedzi judykatury, a podsumowaniem orzecznictwa w tym zakresie jest uchwała Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2017 r. w sprawie III CZP 20/17 - wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. W świetle poczynionych ustaleń faktycznych pracownik poszkodowanej spółki podczas telefonicznego zgłoszenia szkody zasygnalizował ubezpieczycielowi, że poszkodowana będzie potrzebowała pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego auta. Jak wynika z zebranego materiału dowodowego, choć konsultant infolinii zapewnił, że ubezpieczyciel skontaktuje się w sprawie pojazdu zastępczego z poszkodowanym, to jednak tego nie uczynił, o czym świadczy fakt, że poszkodowana ostatecznie wynajęła pojazd od powodów. Ciężar wykazania, że ubezpieczyciel faktycznie kontaktował się, zaoferował, a tym samym zapewnił auto zastępcze na czas naprawy, spoczywał w tym przypadku na pozwanym (art. 6 k.c.). Pozwany temu obowiązkowi nie sprostował. Nie sposób więc przypisać poszkodowanemu naruszenia art. 354 § 2 k.c. poprzez podejmowanie działań zmierzających zwiększeniu szkody, zważywszy że uszkodzone auto służyło do prowadzenia działalności gospodarczej (hotel). Wobec czego poszkodowany, nie dysponując innym pojazdem, którym mógł się poruszać (gdyż auto było w naprawie), zasadnie wynajmował pojazd zastępczy od powodów i zwrócił go po otrzymaniu naprawionego pojazdu.

Faktyczny czas trwania wynajmu wynosił 8 dni kalendarzowych. Czas ten został zaakceptowany przez pozwanego i nie był przez niego kwestionowany. Sąd w przedmiocie uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego przyjął za biegły, iż okres najmu nie został wydłużony. Niemniej jednak ostatecznie zarzut pozwanej w zakresie zawyżenia przez powodów dobowej stawki najmu okazał się częściowo uzasadniony. W świetle poczynionych ustaleń na rynku lokalnym stawki dobowe najmu aut zastępczych z segmentu D typu (...) (do których należał uszkodzony N.) oscylowały w dacie szkody w przedziale 205-295 zł doba/netto, a z segmentu E (jak dla wynajętego przez powodów R. (...)) - 249 - 339 zł/doba netto. Powodowie zastosowali stawkę 350 zł netto, która nie mieściła się w żadnej z powyższych, gdyż jest zawyżona. Sąd nie może jednak stracić z pola widzenia niezwykle małej podaży tego typu aut jak uszkodzony na lokalnym rynku najmu, co oznacza, że wynajęcie auta z tej samej klasy jest praktycznie niemożliwe. Można domniemywać, choć nie miało to ostatecznie znaczenia dla rozstrzygnięcia, że to był w istocie powód, dlatego ubezpieczyciel nie skontaktował się z poszkodowaną w sprawie oferty zorganizowania auta zastępczego za swoim pośrednictwem, gdyż takie auta są w praktyce bardzo trudno dostępne w lokalnych wypożyczalniach. Z tych przyczyn Sąd przyjął, że powodowie mogli w niniejszej sprawie domagać się kosztów najmu przy zastosowaniu stawki adekwatnej jak dla pojazdów jak wynajęty R. (...) typu (...) z segmentu E, a więc na poziomie co najwyżej 339 zł netto i ostatecznie też taką stawką uznał za uzasadnioną.

Mając powyższe na uwadze, uzasadniony koszt najmu pojazdu zastępczego wynosił 3023,88 zł stanowiący iloczyn 8 dni najmu oraz dobowej stawki najmu w kwocie 339 zł netto + 50% VAT (tj. 2712 zł netto + 311,88 zł tytułem 50% podatku VAT), która mieściła się w przedziale ówczesnych stawek lokalnych (maksymalne stawki dobowe najmu pojazdów z segmentu E wynosiły bowiem 339 zł netto). Kwotę tę należało pomniejszyć o dotychczas wypłacone odszkodowanie tytułem najmu pojazdu zastępczego, czyli kwotę 1917,80 zł. Przy uwzględnieniu ww. wypłaconej

kwoty podlegające uwzględnieniu roszczenie powodów w tym zakresie zamyka się kwotą 1106,08 zł, którą solidarnie zasądzono na ich rzecz od pozwanego.

Odsetki od zasądzonej w punkcie I sentencji kwoty liczone od 27 maja 2018 r. należą się za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego (art. 481 k.c.), a termin spełnienia świadczenia przez zakład ubezpieczeń wynika z art. 817 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku; gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Zdaniem sądu pozwany dysponował odpowiednim materiałem dowodowym do przyznania należnego odszkodowania z tytułu najmu auta zastępczego już w toku postępowania likwidacyjnego.

Stąd orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Dalej idące powództwo oddalono, orzekając jak w punkcie II sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje podstawę prawną w art. 100 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione albo stosunkowo rozdzielone. Powodowie wygrali spór w 92 %, natomiast pozwany utrzymał się z obroną w 8 %. Na koszty poniesione przez powodów w kwocie ogółem 1427,72 zł złożyły się: opłata sądowa od pozwu – 61 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 34 zł, koszty zastępstwa procesowego – 270 zł (ustalone zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U. z 2015 r. poz. 1800), wydatki na wynagrodzenie biegłego w kwocie 1062,72 zł, pokryte z uiszczonej przez nich zaliczki w kwocie 1500 zł (przy czym przewodniczący zwrócił powodom nadpłaconą zaliczkę w kwocie 437,28 zł). 92 % tej kwoty wynosi w zaokrągleniu 1314 zł. Natomiast na koszty poniesione przez pozwaną w kwocie ogółem 270 zł składały się koszty zastępstwa procesowego - 270 zł, przy czym brak dowodu uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. 8% tej kwoty wynosi w zaokrągleniu 22 zł. W konsekwencji wzajemnej kompensaty kosztów, w zakresie w jaki strony traktowane są jak wygrane, strona pozwana obowiązana jest zwrócić solidarnie na rzecz powodów kwotę 1292 zł ((...) -22 zł), o czym orzeczono w punkcie II sentencji wyroku.

(...) Kalina Gomuła

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)